

PAPER DETAILS

TITLE: İktisadi Gelisme - Sermaye İhtiyaci ve Yabancı Sermaye

AUTHORS: Mehmet SELİK

PAGES: 0-0

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/37485>

İKTİSADÎ GELİŞME — SERMAYE İH VE YABANCI SERMAYE

Dr. M.

I — İktisadî Gelişmede Az Gelişmiş Meml Sermayeden Faydalanmaları :

İktisadî gelişmeden maksat yekûn hasılayı ve
hı arttırmaktır. Yekûn hasılanın artması müsta
azamî derecede istismar edilmesine bağlıdır. Bu
büyük ölçüde sermaye terakümü ile mümkün ol
la, iktisadî kalkınma bir sermaye teşekkülü prosc

Sermaye terakümü, elde mevcut sermaye ma
lite ve miktar itibariyle her yıl sonunda bir evv
artmasıdır.

Sermaye teşekkülü için, genel olarak, başlıca
nülebilir (1) :

Birinci halde, câri istihlâk için mal ve hi
kullanılan bazı kaynaklar sermaye malları istihs
rilirler. Bu takdirde, istihlâk malları hasılası aza

maye malları istihsalindeki artışlar cemiyetin artışı temsil ederler. Birincide fertlerin istih de, ikincide bir değişikliğe uğramamaktadır. İ ye terakümü için yabancı sermayenin büyük y ri kalmış memleketler için bu, önemli bir husu

Azgelişmiş memleketlerin iktisadî geliş açıktır: Yalnız kendi kendine sahip oldukları mak veya yabancı sermayeden de istifade etme

İktisaden az gelişmiş memleketler yabancı at etmeksizin reel sermayelerini şu üç şekilde faaliyet sahalarında mevcut olan gizli ve mevs ber etmek, işgücü ve diğer müstahsil kaynakla yan yatırım sahalarından ve israftan başka b faaliyetlerden alıkoyup sermaye teşekkülüne y ve bir de, biraz evvel bahsettiğimiz gibi, istihla dan boş bırakılacak faktörleri sermaye malla etmekle (2).

Kendikendine kalkınmaya çalışmanın dışarı yabancı sermayeye bağlanmama gibi faydaları mahzurlar vardır: Kalkınma çok yavaş olur, ç yat seviyesi düşüktür, daha da düşer. Fertlerin kârlık ağır olur. Her memleket herşeyi bizzat mek yoluna gittiği takdirde dünyanın iktisadî y almaya başlar. Ve bu yüzden dünya müstahsil fı ihtimâli doğabilir.

manda kalkınmanın gerektirdiği fedakârlıklara göre iştirakleri sağlanmış olur.

Fakat bütün bunları söylerken yabancı sermaye şart ve çeşitlerde kolayca bulunamadığını unutmamak lazımdır. Bununla ne demek istediğimizi aşağıda biraz daha açıklayamaya çalışacağız.

II — Azgelişmiş Memleketler, Muvazene Halinde Sermayesi Yabancı, Dış Ekonomilerin Kifayetsizliği ve Sermayesi Yabancı :

Muvazene halinde büyüme (balanced growth) tamamlanmış (complementarity) bir ekonomi dahilinde sektörlerin birbirine bağılılığı hâdisesi ile alakalıdır. Her bir sektörün diğerlerine piyasa yaratır; yine her sektörün diğerlerinden tarafından kullanılan ham maddelerle istihsal faktörlerine tesir eder. Bunun içindir ki muvazene halinde gelişen ve geri kalmış memleketlerin inkişafında en arzuya yakın tarzıdır.

Muvazene halinde büyüme ekonominin kendi içine dayanarak gelişmesidir. Ekonomilerin bu şekilde gelişmeleri ekonomiler arası münasebetlerin, yâni milletlerin, gelişmesine yardım eder. Nihayet, muvazene halinde gelişen milletlerarası ticaret için de çok faydalı olacaktır.

Büyümekte olan bir ekonomide her sanayi, büyümeyle alakalı diğer sanayilerin gelişmesini doğru olarak teşvik ederse, kendi istihsal şartlarını geliştirmek ve istihsal etmek fırsatını elde eder. Her sanayiye diğerine olan

hizmetlere olup talep şartlarıyla dış talebin ve istihsal imkânlarının realist bir bilgisine sahip olmak türlü bir bilgiye dayanan bir gelişme ancak mümkündür. Kısaca ifade etmek gerekirse, muvazene halinde düf kadar zorlamaya da yer olmamalıdır. Zira, nakların israfına yol açar ve gelişmeyi zorlaştırır.

Muvazene halinde gelişen bir ekonomide, bir birbirine bağlı değişik endüstrilerden meydana içinde «dış ekonomiler» kendilerini gösterir. Dış rüş açısının bütün endüstrilerden yalnız bir bir tarafa, esas itibariyle aynı vakıalarla alâkalı kısmı, büyümekte olan bir endüstri dahilinde b ifade edeceği tam Marshall tipi dış ekonomiler ekonomiler ise, başka endüstrilerin büyümesi endüstrinin faydalanacağı dış ekonomilerdir. Gerçek veya endüstri halihazırda bütün iç ekonomilere (sabit sermayesini veya sabit istihsal faktörlerini tismar etmekte olması), bu endüstri veya faaliyet diğer alâkalı ve yardımcı endüstrileri mahsulleri sevkedeceği gibi daha müsait istihsal masrafları imkân hazırlar. Bu gelişmeler karşılık olarak il di şartlarını düzeltmeye fırsat yaratır (4).

Teşebbüsün, daha iyisi bir fabrikanın büyü dikey istihsal entegrasyonu) dış ekonomilerin örnekleridir.

Endüstrinin genişliği, kolay ham madde kânları, teknik bilginin yaygınlığı, araştırma v

büyürse sosyal sabit sermayeden o kadar fazla kat hiç değilse başlangıç zamanlarında ekonominin iktisadî gelişme, sosyal sabit sermayelerin miktarlar. Geri kalmış memleketler için güçlüklerin dâimî talardan biri burasıdır. Biraz evvel saydığımız sermayeler bu kategorinin belki iktisadî faaliyetlerle ruya veya daha yakından alâkalı olanlarıdır. Fakat gelişmiş memleketler bakımından bunlara bazı ilâveler gerekir. İnsanların genel hayatlarına, ve dolayısıyla faaliyetlerine tesir edecekleri için, barındıkları emekçi sınıflarına tatmin sağlayan ibadethaneleri, müzeleri, her çeşit ömürlü istihlâk mallarını ayrı bir sermaye saymak icabeder. Bu izahlarla geri kalmış memleketlere teraküm ve bunu temin edecek olan yatırımların muhtevalarının neler olması gerekeceği fikrine varırız. İleri memleketlerde olduğu gibi, yatırımları sermayelere, stoklara ve beynelmilel tediye vasıtaları ilâveler şeklinde düşünmek az gelişmiş memleketler için siz kalır. Bu memleketler için yatırım bahis konusu bunların yanında biraz evvel üzerinde durduğumuz sosyal sabit sermaye mallarının arttırılması da edilmek gerekir. Çünkü bunlar tâbir caizse gelişmeye meydana getireceklerdir.

Az gelişmiş memleketlerin nelere muhtaç oldukları sonra yabancı sermayenin temin edebileceği faydaları daha realist bir görüş sahibi olmamız kolaylaştıracaktır.

Hususî sermaye sahibi ne muvazene halinde de gelişme ile ilgilidir. Sermayesini işletebilmek için uygun bulmazsa yatırım yapmaz. Az gelişmiş küçük ve orta boydaki yabancı yatırımların mahdudluğu da bu hâdise ile alâkalıdır. Dış ekonomilerin gelişmelerine muhtemelen yatırımların geniş çaplı oluşuna ve yatay entegrasyona ulaşarak dış ekonomiler bizzat gidermeye çalışmalarına sebep olmaktadır.

Ekseri geri kalmış memleketlerde müşahade edilen bu görüşü destekler mahiyettedir. Dış ekonomilerden olmuş oldukları iki sektöre rastlanır. Bunlar mûtaadî istihsalde bulunan (petrol, maden, plantasyon) sektörlerle, ithalât işleri ile meşgul ticaret sektörüdür. İkinci (ihracat ve ithalât ticareti) dış ekonomiler imalatçı tırma servisleri, devamlı kalifiye ve yarı kalifiye personel personeli ikmali şeklinde mevcut olabilmektedir.

Sosyal sermaye ve dış ekonomilerin yetersizliği yabancı hususî sermaye faaliyetlerini bu an'anevi iktisadî ile ticaret sektörlerinde devam ettirme temayülünü yerli piyasa için istihsalî arttıracak ziraî ve sınaî faaliyeti miştir. Yerli piyasa için faaliyette bulunmama sektörlerinde olduğu kadar biraz sonra temas edeceği yetersizliği ile de yakından alâkalıdır.

III — Az gelişmiş Ekonomilerde Talep Kifayeti Yabancı Sermaye:

Muvazeneli bir gelişme olmadığı ve halihazırda

«Mısır'da, M. Ali Paşa geçen asrın birinci yarısında İsmail Paşa sanayî tesisleri kurdular. Ve bu mülk sermayenin gelmesini teşvik ettiler. Şeker, iplik, yünlü mamuller v.s. fabrikaları kuruldu. Fakat gelişmiş bir ekonomi mevcut olmadığından bunlar pek başarılı bir piyasa bulamadıkları veya faaliyetleri içi gelişmiş bir ekonomi mevcut olmadığından bunlar pek başarılı edildi. Buna benzer bir akıbet, muayyen bir derecede birinci Dünya Savaşı boyunca deniz yollarının kapanması ve ticaretin arttığı bir sırada gelişmiş sanayilerin başlıca sermaye ve sulh yapıp eski normal duruma avdet eden endüstrilerde ağır bir kriz başgösterdi ve bunların büyük kısmını silinip gitti.»

İster yerli hususî yatırımlar olsun, ister yabancı yatırımlar olsun, yerli piyasa için istihsalde bulunmalarıyla beraber piyasanın ne derece gelişmiş olduğuna ve geleceğine bakacaklardır.

Amerikan sermaye yatırımlarının gelişme teşvikleri görüşü destekler mahiyettedir. Harp sonrası Amerikan sermaye yatırımları hemen hemen külliyen direkt olarak olmuş, bunların % 40 ına yakın kısmı Kanada'da, Amerika'da, % 15 i Batı Avrupa ve ona bağlı ülkelere, % 15 i -Yakın Doğu ve Asya dahil- dünyanın diğer bölgelerinde yapılmıştır. Amerikan hususî sermayesi, gösterdiği gibi, geri kalmış bölgelere gitmek ve ilerideki dışındaki sahalarda yatırım yapmak hususunda büyük bir mayül göstermiştir. Yakın Doğu'daki yatırımların büyük kısmı Lâtin Amerika'dakilerin ehemmiyetli kısmı petro-

ihtiyaçları daha o zamanlar (1951) sonuna varmamıştı. Bu zamanın kanaatince, o yıllarda Avrupa'ya yapılan yardımların tutacak meblâğda bir yardım, geri kalmış ve kullanılacak olursa, istenilen hedefe kolaylıkla varılabilecekti.

2 - Milletlerarası müessese ve hükûmetlerde
lar : Bir hükûmetin doğrudan doğruya diğer bir hükûmetin yahut hükûmet kontrolü altındaki bir müesseseden bir kategoriye girer. Milletlerarası müesseselerden bazıları mayeler de buraya dahildir. Meselâ, Türk Hükûmeti, Türk Hükûmetinden yahut A.B.D. İhracat - İthalât Bakanlığı istikrazlarla Dünya Bankasından elde edeceği kredilerdir.

Bu türlü borçlanmalar kaideten uzun vâdeli ve düşük faizli bir faiz ödenmesini gerektirirler. Bunların gerçekleştirilmesine faydalı olabilmesi için bazı şartlara uyulmalıdır. Siyasî ve iktisadî nüfuz temini yahut iktisadî gelişme için bir maksadın gerçekleştirilmesiyle ilgili olmaları, milletlerarası sermaye hareketleri tarihinde iktisadî sâhâda bulunmıyan pek çok istikraz hâdiselerine rağmen düşük faizli olmalıdırlar. Gerçekleştirilmesinde kulâhların netice vermeye başlaması için geçmesi gerekli olarak yeter derecede uzun vâdeli olmalıdırlar. Bunlar vâp verecek şekilde geniş hacimli ve devamlı tabii olarak olmalıdır.

Bu gibi meblâğların en iyi kullanılma yerleri, projelerinin dış ödeme vasıtası gerektiren kısımların olabileceğidir. Makine ve teçhizat ile sair gerekli malzemenin temini için.

arasında yer almaktadırlar denilebilir. Şimdiye
mizle bu gibi istikraz meblâğlarının meselâ o
doğrudan doğruya piyasa için istihsalde bul
meselâ bir şeker fabrikası, kurmada kullanı
mek istemiyoruz. Pekâlâ kullanılabilir. Yalnız
miz bunun pek doğru olmayacağıdır. Fabrika
yabancı sermaye bulunması gerekiyorsa, bunu
yellerle başarmak, okul ve üniversite açmak içi
sa, hibe yolundan istifade etmek daha uygun o
şük faizle ve çok uzun vâdelerle temin edilebile
zikrettiğimiz (okul inşası v.s. gibi) maksatlar
lirler.

Bugün mevcut millî ve milletlerarası müe
litikaları da bu yolda gelişmektedir.

3 - Hususî ferdî yatırımlar : Bunları hus
ufaklı bütün korporasyonların yatırımlarını içi
çeşide ayrılırlar: Direkt yatırımlar (müteşebbis
tikraz tipi yatırımlar (portfolio yatırımlar).

Direkt yatırımlar yatırımcının mülkiyet,
önemli bir hisseye sahip olduğ uyatırımlardır.
tipinde yatırımlar da denebilir (15). Direkt yat
kontrol ve idareye iştirâk nisbetinde risk de y
Bunların % 100 olması halinde risk de tamame
vaziyette yatırımcı ile yatırım mevzuu arasın
kimse mevcut değildir. Yatırımcının başarısı
kendi eseri olacaktır. Yatırımın direkt olma
gelmektedir.

Bu yatırım tipinde yatırımcı ile yatırım mevzuu ka şeyler veya kimseler yer alır. Birçok hallerde mevzuunun ne olacağı ile de ilgilenmez. Yatırımcı ticeleri ile alâkalanmaz. Risk ve başarı başkalarının alacağı faizi ve muayyen bir zaman içinde yatırım kendine iadesini düşünür.

Hemen belirtelim ki, 1930 lardan sonra bu iller ehemmiyetlerini çok kaybetmişlerdir (16). Porin yaygın ve hâkim oldukları devir 1930 dan evv Meselâ, A.B.D. yatırımları 1919 - 1930 arasında portfolio, 3,3 milyar dolar direkt yatırımdan tdu (17).

V — Azgelişmiş Memleketler ve Muhtelif Tifaydalı ve Mahzurlu Tarafları:

Direkt yatırımlarla endirekt yatırımlar arasındaki mülkiyet; kontrol ve idarede yatırımcıya temir paylarının farklı olmasından ibaret değildir. Gerketler için bunların temin edeceği neticeler de fark fark da bunları harekete getiren motiflerdir.

Bir sermaye sahibini yatırıma sevkeden genel siz kâr elde etme ümididir. Bu direkt yatırımlar katırımlar için de doğrudur. Ve bilhassa endirelâşikâr ve yegâne faktördür. Direkt yatırımlarda açıkça belli değildir. Demek istediğimiz daha açı Bu tin yatırımlarda kâr hedefine giden

lerle uzatanlar da vardır (18): Yabancı sermaye borçluların iyi niyetlelerine ve yeri teşebbüsün fazla güven gösteremiyor olabilirler. Yatırımcı talama yatırımcıların kafasında teşebbüs tipi yatırım şeklinin kontrolü ve ekipmanları ya demek olacağı şeklinde bir peşin fikir buluna yatırımcı için kontrol imkânını mahfuz tutacak li, en yeni teknik bilgiyi birlikte götüreceğinden lemlerden kurtarır.

İki yatırım tipi arasındaki sâik farklılıklara bunların mahiyetleri icabı az gelişmiş memleketlerden kimden faydalı veya mahzurlu olduklarını incele-

1 — İstikraz tipi yatırımların fayda ve zararı
yolu ile temin edilen sermayeler geri kalmış borçlu ödemek ve muayyen bir zaman içinde geri vermekleri gibi kullanabilecekleri fonlar temin memleket veya kimse bunları istediği işte, ihracat yapmakta kullanabilir. Borçlu serbest A.B.D. İhracat - İthalât Bankası kredileri sömür teşkil eder.

Alacaklının borçlu memleketin iktisadî hayatı olarak iktisadî hayatı üzerinde tesir icra edebilir (19).

Bu tip borçlanmaların bu iki taraflarına zararları vardır: İki harp arası devresinde görül-

böyle bir piyasanın varlığı için daha çok zaman gerekir. Nihayet 1939 lara kadar kaşılaşılan hâdiseler için A.B.D. sermayedarlarındaki arzuyu esaslı olarak gösterir.

2 — **Direkt yardımların fayda ve mahzurları** Yatırımlar eksediya nakdî ve aynî olmak üzere iki sınıfa ayrılır. Aynî kısım, veya aynî yatırımlar, makineler, parça, ham madde gibi maddî mallarla, patent hakları gibi v.s. şeklindeki gayri maddî mallardan meydana gelir. Yatırım ne kadar büyük ve bunun içinde aynî yatırımlar ne kadar küçük olursa teşebbüsün başlangıçta gerekli nakdî sermaye o kadar büyük olur. Bu nakdî sermaye kısmı ise bunun hiç değilse bir kısmına yatırımın yapılacağı memleket tasarruf edebilecektir. Böylece gördüğümüz yatırımın da faydalarından biri döviz kaynağı olarak görülür. Yatırımların büyüklüğü ve genişliği arttıkça geri kalmış bir nakdî sermaye kaynağı haline gelebilir (21).

Direkt yatırımların ikinci faydası, teknik bilgi, istihsal ve satış metodlarını, Patent haklarını bilmektir. Başka bir şekilde kolayca elde edilemeyen metaller bu yoldan az gelişmiş memleketlerin yararına girer.

Direkt yatırımlar teşebbüs ve müteşebbisin yararına hakkında az gelişmiş memleketlere faydalı örnekler vardır.

Bu tip yatırımlarda risk yatırımcının üzerindedir. Tasarruf sahiplerinin uzun vâdeli yatırım projelerinden kaçındıkları ve

yüzden alçak konjonktür devrelerinde bu nevi layı tediye muvazenesi üzerinde zararlı tesir de manlarda yabancı yatırım kazançları da ekonomide mevcut şartların tesiri altında azalacağından lanmada olduğu gibi transfer güçlükleri ile kaşı yatırımlar bir sermaye piyasasının mevcudiyetir ler. Direkt yatırımlar ekseri hallerde bu fayda arada haiz olurlar. Hunter, bunu ifade etmek ü zilya'ya Ford Motor Co. nin bir milyonluk bir ya aynı miktar sermayenin Breziyal Hükûmetine N piyasasınca verilmesi halinde elde edilecek fayd fazla faydalar doğacağını söylemektedir (23).

Tetkik ettiğimiz faydaların yanında direkt y lerde mahzurlar da doğurabilirler. Yıllık kazanç fazla gösterilmek suretiyle dışarıya transfer edile tılır. Bu şişirilmiş paylar içinde bir kısım yerli rıya kaçırılmasında çalışılabilir. Yine bunun g kısmı olduğundan fazla değerlendirilir ve bir sermayenin firarına vasıta olabilir. Birikmiş kâr yatırımın yerlilere satılıp tasfiye edilmesiyle be larda memleketi terk ihtimali bir başka mahz hükûmet bu gibi hallerde gerekli dövizî temin e yabilir. Bunun içindir ki bu üç nevi mahzuru gözönünde tutan bazı memleketler sermayeleri kontrole tâbi tutar, kârların ve ana sermayel götürülmesini zaman ve diğer hususlar bakımın lar.

sal sahalarında faaliyet göstereceklerdir ki, maddesi derdi olmayacaktır. Mahallî piyasa küçük ve yerli piyasa bulmak kolay değilse şartları bu olan yabancı sermaye uğramıyacaktır. Haricî pazarlar gelecek ve bu pazarlar için istihsalde bulunamayan mahallî piyasa için faaliyet gösteremiyecektir. Piyasanın kâfi büyüklükte olduğu hallerde bu piyasaya Şüphesiz, yerli piyasayı kâfi görmediği hallerde çalışmak yabancı sermayeye bir kabahat olmamakla haklı olarak kendi kârı peşindedir.

Şöyle bir memleket tasavvur edelim: Elde edilen pamuklu kumaş satıyor. Sonra da dışarıdan pamuklu kumaş alarak ham halde alan ve sonra aynı memlekete bu kumaşları bir sanayici sermayedar büyük bir ihtimalle ucuz ücretli işçi ile pamuk istihsal etmeyi bırakarak kurmaya tercih edecektir. Ve piyasa kendisine küçük olursa bu o kadar böyle olacaktır. Daha büyük piyasa için mahallinde faaliyet gösterecek daha büyük bir iş edip piyasanın genişleme v.s. ihtimalleri ile karşılaşır. Ve belki ancak rakiplerin ortaya çıkması ile bu durumunu hissedecektir. Böyle bir durumda hususî çıkarı ranışı kendisi için doğru ve haklı olsa bile, bu durum memleket için arzulanır olmaktan uzaktır. Memleket için asıl ideal durumu misal bize açıkca gösterir.

Bunun gibi, sinema salonları açmak lüks ve gösteriş mallar için fabrika kurmak ferdî müteşebbis a

bep olacak bir vaziyet alırlarsa durum başka olur. Mayenin bu şekilde inhisarcı vaziyete geçmesi çok tehlikeli olabilir.

Bütün bu mahzurlar bize yabancı yatırımların kayda tâbi olmaksızın kendi hallerine serbest doğru olmayacağını göstermektedir. Bunun içindir mayenin faaliyetlerine her memlekette derece derece kayıtlar konulmuştur.

Geri kalmış memleketler için iş bu kadarla yetinmez, yahut bitmemelidir. Buralarda iktisadî gelişme sadece bir malî mesele gözü ile bakılmamalıdır. İlk olarak bunlar için bir iktisadî organizasyon, bir plânlama yapılmalıdır (25).

Az gelişmiş memleketlerde gelişme hâdisesi evvel cevaplandırılmaları gereken hayatî önemi budur (26):

1 — Yatırımlar, diğer sahalarda devam ettirilmesi için gelişmenin «gıda, ham madde ve dış tediye vasıtasıyla» hazırlamak üzere, herşeyden evvel ziraate mi yönelmelidir?

2 — Gelişmesi sonradan ziraî gelişme imkânı sağlayacağı ve fazla köylü nüfusa istihdam temin edeceği için, gayri menkûl yatırımlarına mı verilecektir?

3 — Ve eğer endüstri yatırımlarına öncelik verilecekse, yatırımlar evvelâ istihlâk malı istihsal eden hafif sanayiye mi

mümkün olabilir. Bu suretle aynı zamanda zaman nak israfının da önüne geçilmiş olacaktır (27).

Yabancı sermaye yatırımlarının kendiliklerinde nayileşme programına uymaları ekseriya bir tesadüf baki gelişme programları içinde hususî yerli sermaye sermayenin de belli bir yeri olacaksa bu tesadüfe ri ve ne yapacağı bilinen bir yabancı sermayenin fa gelen sermayelerin faydalarından daha fazla olabiliriz yabancı sermayeler için şartların müsaitsi de tefsir edilemez. Zira böyle bir vaziyette yabancı sa vaziyeti daha emin, hakları daha garantili, mer kellefiyetleri hakkında daha sarıh bilgilere sahip bunlar gelişme programları hazırlanırken âmmme findan enine boyuna incelenip sağlam esaslara bağ

↓ Netice olarak sözlerimizi Japon iktisadî geliş müşahedelerle bitirmek istiyoruz (28): «...Bir m kaynakları ne kadar fakir, nüfus tazyiki ne kadar mukavemet ne kadar kuvvetli, arzulanan gelişme dar sür'atli olursa yabancı sermayeye duyulacak büyük olur, denir. Fakat şu bir vâkıdır ki, Jap için büyük miktarda yabancı sermaye kullanman reel sermaye terakümünde yabancı sermayeye day dî kalkınmasını başarmış fakir bir memleketti... kadar az yabancı sermaye ile inkişafa muvaffak ol sebepleri şunlar olarak gözükmektedir: Bir defa sermayeler gayet dikkatli ve müessir bir şekilde k da millî sermaye potansivellerinden çok dikkatli.

alâkalıdır. Gelişme sırasında ortaya çıkan ticari malları ithalâtında müsamahakâr bir politika tı dolayı olmamıştır. Devamlı tediye muvazenesi bizzat endüstrileşmenin icaplarından doğmuştur. Bu ye malları ithalinin karakter ve zaman bakım ne yaptığını bilir bir idarenin yükü ne kadar net faydaları ne kadar çoğaltabileceğini ortaya malları ithalâtının sebep olduğu yük Japonya'd ye indirilmiştir: a) Mümkün olan her yerde ağ fünden kaçınılmıştır. Bu iş bazı endüstrilerde t yolu ile, ve bazan diğer endüstrilerin kuruluşu bundan tamamen vaz geçmek suretiyle başarılı kısa zamanda «olgunlaşma» haline gelen endüs miş ve olgunlaşma işinde hükûmetin öncülüğ mıştır. c) İhracat endüstrileri üzerinde ısrar e raftan Japonlar sermaye mallarını ithal suretiy bul etmişlerdir. Kalkınmanın ilk devrelerinde b cı ekipmanlara dayanmayı, pahalı, muhtemelen miyacak ve olgunlaşmaları zaman alacak yerli s düstrileri yaratmak suretiyle bertaraf etmeye dir. Bundan başka, demiryolculuk, gemicilik ve rinde gelişmenin çok yavaş olmasına ve ağır ser gerektirmesine rağmen, daha pek erkenden ula geliştirme işine girişmekle gelişmede takip edil nin icaplarını kabul etmiş ve yerine getirmişlerd